

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel./Fax (0-32) 255-26-47, Tel./Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn. 05.08.2003r.

RKT-61-s-48/03/AW

DECYZJA Nr RKT-31/2003

Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. w związku z art. 80 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 w/w ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; ze zm. Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68)

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

umarza się postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczęte z urzędu przeciwko pani Anicie G. jako współnikowi spółki cywilnej Biuro Podróży „Gandalf” s.c. z siedzibą w Częstochowie pod zarzutem podejmowania bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a przywołanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez stosowanie we wzorcach umów postanowień naruszających przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 55, poz. 578) w następującym zakresie:

1. Punkt 11 Warunków Uczestnictwa w Imprezach Organizowanych przez B.P. „GANDALF” s.c. (zwanych dalej WU) o brzmieniu -
„W przypadkach koniecznych „GANDALF” zastrzega sobie prawo zmiany warunków umowy: ceny (w wypadku urzędowych zmian kursów walut, paliwa oraz cen mających wpływ na przyjętą kalkulację imprezy); terminu lub programu. Sprzedający ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie o tym Uczestnika pisemnie lub ustnie.”
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 17 ustawy o usługach turystycznych.
2. Punkt 12 WU o brzmieniu -
„Uczestnik powinien powiadomić sprzedającego pisemnie lub osobiście o akceptacji nowych warunków lub o rezygnacji w ciągu trzech dni od otrzymania zawiadomienia. Brak powiadomienia skutkuje przyjęciem nowych warunków umowy.”
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych.
3. Punkt 14 WU o brzmieniu:
„Jeżeli z przyczyn niezależnych od Uczestnika następują zmiany programu w trakcie trwania imprezy, „GANDALF” zobowiązuje się do zorganizowania świadczeń zastępczych. W przypadku braku takiej możliwości Uczestnikowi przysługuje zwrot kwot za niezrealizowane świadczenia. Zorganizowanie świadczeń zastępczych nie stanowi wady usługi i Uczestnik nie może z tego powodu zgłaszać roszczeń do biura.”

Stwierdzono możliwość naruszenia art. 16a ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.

4. Punkt 16 b o brzmieniu -

„Sprzedający zwraca całą wpłatę za udział w imprezie w przypadku:

b) zgłoszenia przez Uczestnika rezygnacji z udziału w imprezie po poinformowaniu go przez sprzedającego o zmianie Warunków umowy – jednakże w przypadku zmiany ceny tylko wtedy gdy podwyżka przekracza 15% ceny imprezy.”

Stwierdzono możliwość art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych.

5. Punkt 23 o brzmieniu:

„W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.”

Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 2 pkt 10 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.

6. Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 2 pkt 7 ustawy o usługach turystycznych, gdyż WU nie zawierają wymaganych informacji odnośnie rodzaju i zakresu ubezpieczenia turystów oraz nazwy i adresu ubezpieczyciela.

7. Stwierdzono możliwość art. 14 ust. 2 pkt 7 b ustawy o usługach turystycznych, ponieważ WU nie określają terminu zawiadomienia przez klienta o przeniesieniu uprawnień i przejęciu obowiązków, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy.

jako bezprzedmiotowe.

Uzasadnienie

W dniu 15.04.2003r. w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym), w związku z podjętymi przez Organ Antymonopolowy działaniami mającymi na celu zbadanie, czy organizatorzy turystyki w ramach świadczonych usług przestrzegają obowiązujących przepisów, postanowieniem zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające w sprawie zbadania, czy działania GANDALF s.c. w Częstochowie (zwanego dalej Biurem GANDALF) naruszają zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Celem postępowania było wstępne ustalenie, czy w opisanej sprawie nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku postępowania ustalono, że Biuro GANDALF prowadzi działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych na podstawie Zezwolenia nr 55 wydanego przez Wojewodę Śląskiego w dniu 29.11.1999r. Biuro GANDALF świadczy usługi dla klientów z terenu województwa śląskiego (karta nr 4). Z dokumentów przedstawionych przez przedsiębiorcę, tj. w/w Zezwolenia nr 55 (karty nr 5-6) oraz *Zaświadczenia o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 13.08.2003r.* (karta nr 7), wynikało, że współnikami spółki cywilnej GANDALF są państwo Anita G. i Robert G.

Biuro GANDALF opracowało wzór umowy - zgłoszenia udziału w imprezie, którego integralną częścią są Warunki Uczestnictwa w Imprezach Organizowanych przez B.P. „GANDALF” s.c. (zwane dalej WU; karta nr 8). Organ Antymonopolowy analizując WU stwierdził, że niektóre z postanowień w nich zawartych mogą naruszać przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 55, poz. 578).

W wyniku analizy zebranego w trakcie postępowania wyjaśniającego materiału dowodowego, w imieniu Organu Antymonopolowego w dniu 09.06.2003r. postanowieniem wszczęto z urzędu przeciwko współnikom spółki cywilnej Anicie G. i Robertowi G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży GANDALF s.c. z siedzibą w

Częstochowie postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcach umów postanowień naruszających przepisy ustawy o usługach turystycznych w następującym zakresie:

1. Punkt 11 Warunków Uczestnictwa w Imprezach Organizowanych przez B.P. „GANDALF” s.c. (zwanymi dalej WU) o brzmieniu -
W przypadkach koniecznych „GANDALF” zastrzega sobie prawo zmiany warunków umowy: ceny (w wypadku urzędowych zmian kursów walut, paliwa oraz cen mających wpływ na przyjętą kalkulację imprezy); terminu lub programu. Sprzedający ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie o tym Uczestnika pisemnie lub ustnie.
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 17 ustawy o usługach turystycznych.
2. Punkt 12 WU o brzmieniu -
Uczestnik powinien powiadomić sprzedającego pisemnie lub osobiście o akceptacji nowych warunków lub o rezygnacji w ciągu trzech dni od otrzymania zawiadomienia. Brak powiadomienia skutkuje przyjęciem nowych warunków umowy.
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych.
3. Punkt 14 WU stanowi:
Jeżeli z przyczyn niezależnych od Uczestnika następują zmiany programu w trakcie trwania imprezy, „GANDALF” zobowiązuje się do zorganizowania świadczeń zastępczych. W przypadku braku takiej możliwości Uczestnikowi przysługuje zwrot kwot za niezrealizowane świadczenia. Zorganizowanie świadczeń zastępczych nie stanowi wady usługi i Uczestnik nie może z tego powodu zgłaszać roszczeń do biura.
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 16a ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.
4. Punkt 16 b o brzmieniu -
*Sprzedający zwraca całą wpłatę za udział w imprezie w przypadku:
b) zgłoszenia przez Uczestnika rezygnacji z udziału w imprezie po poinformowaniu go przez sprzedającego o zmianie Warunków umowy – jednakże w przypadku zmiany ceny tylko wtedy gdy podwyżka przekracza 15% ceny imprezy.*
Stwierdzono możliwość art. 14 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych.
5. Punkt 23 stanowi:
W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego
Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 2 pkt 10 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.
6. Stwierdzono możliwość naruszenia art. 14 ust. 2 pkt 7 ustawy o usługach turystycznych, gdyż WU nie zawierają wymaganych informacji odnośnie rodzaju i zakresu ubezpieczenia turystów oraz nazwy i adresu ubezpieczyciela.
7. Stwierdzono możliwość art. 14 ust. 2 pkt 7 b ustawy o usługach turystycznych, ponieważ WU nie określają terminu zawiadomienia przez klienta o przeniesieniu uprawnień i przejęciu obowiązków, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy.

Ponieważ w toku postępowania wyjaśniającego Biuro GANDALF nie przedstawiło *Zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej* pani Anity G. a *Zaświadczenie o zmianie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej* dotyczące pana Roberta G. było datowane na dzień 13.08.2002r. Organ Antymonopolowy w piśmie z dnia 09.06.2003r. (karta nr 2) zwrócił się do Biura GANDALF o przedstawienie aktualnych dokumentów potwierdzających fakt prowadzenia działalności przez Biuro Podróży „GANDALF” s.c. w Częstochowie i wskazujących współników tej spółki. Jako że uczestnik postępowania nie udzielił odpowiedzi na wezwania do udzielenia informacji (karty nr 2, 10) Organ Antymonopolowy zwrócił się odrębnym pismem do Wydziału Transportu i Ewidencji Gospodarczej Urzędu Miasta Częstochowy o udzielenie informacji na temat przedsiębiorców działających pod nazwą Biuro Podróży GANDALF s.c. W odpowiedzi uzyskał informację, iż pani Anita G. była współnikiem spółki cywilnej GANDALF w okresie od 08.04.1999r. do

07.12.2000r. Natomiast w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez w/w Wydział Urzędu Miasta Częstochowy pod nr ew. 66361 figuruje pan Robert G., zaś pod nr ew. 66362 figuruje pan Zbigniew G., obaj prowadzący działalność pod nazwą Biuro Podróży GANDALF s.c. z siedzibą w Częstochowie. Z powyższego wynika, iż w dacie wszczęcia niniejszego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów pani Anita G. nie była współnikiem spółki cywilnej GANDALF.

Zgodnie z art. 105 §1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

W myśl art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w te interesy. W postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zarzuty mogą zatem zostać postawione przedsiębiorcy, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej narusza przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Art. 4 ust. pkt 1 w/w ustawy definiujący przedsiębiorcę odwołuje się do przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999r. Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. z 2000r. Nr 101, poz. 1178 z późn zm.). Zgodnie z art. 2 ust. 3 tej ustawy za przedsiębiorców uznaje się także współników spółki cywilnej. Spółka cywilna nie ma statusu przedsiębiorcy, status taki mają wspólnicy spółki cywilnej. Postępowanie dotyczące działalności spółki cywilnej winno się zatem toczyć przeciwko jej współnikom, którzy mogą być stroną w postępowaniu przed Organem Antymonopolowym.

Jak wskazano powyżej postępowaniem z dnia 09.06.2003r. Organ Antymonopolowy wszczął postępowanie przeciwko Anicie G. i Robertowi G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży GANDALF s.c. z siedzibą w Częstochowie. W toku postępowania, w oparciu o dokumenty przedstawione przez Wydział Transportu i Ewidencji Gospodarczej Urzędu Miasta Częstochowy, potwierdzono, iż pan Robert G. jest współnikiem w/w spółki cywilnej, natomiast pani Anita G. w dacie wszczęcia postępowania nie była współnikiem w/w spółki cywilnej. W świetle powyższego brak więc podstaw, by przeciwko pani Anicie G. prowadzić postępowanie pod zarzutem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów związanych z działalnością Biura Podróży GANDALF s.c.

W niniejszym postępowaniu zarzuty postawiono współnikowi spółki cywilnej Biuro Podróży GANDALF s.c. – panu Robertowi G. oraz osobie nie będącej w dacie wszczęcia postępowania współnikiem tej spółki – pani Anicie G. Należy więc uznać, iż prowadzenie postępowania przeciwko pani Anicie G. jest bezprzedmiotowe. Spełniona została zatem przesłanka umorzenia postępowania określona w art. 105 §1 k.p.a.

Stąd należało orzec jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral